CZĘŚĆ XLI — № 20. ROK 21 — (1850.)

TYGODNIK
PETERSBURSKI
GAZETA URZĘDOWA
KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we WTORKI i PIĄTKI, Prenumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, lub do Expedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtu, nadto we wszystkich Pocztowych urzędach w Cesarstwie i Królestwie.

Cena: ROCZNA w Rossyi z pocztą, a w Stolicy, z noszeniem do mieszkań, 15 rubli. PÓŁROCZNA 8 rubli srebrem.

PIĄTEK, $\frac{17}{29}$ MARCA.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

PETERSBURG, $\frac{16}{28}$ MARCA.

NOWINY DWORU.

W przeszłą Sobotę, 11 Marca, w małej Cerkwi Zimowego Pałacu, przystępowali do kommunii świętej NN. Cesarz i Cesarzowa JJ. i JJ. CC. Wysokości: W. X. Następca Cesarzewicz, W. X. Cesarzewiczowa, i WW. XX. Mikołaj, Alexander, Włodzimierz i Alexy Alexandrowicze, Mikołaj i Michał Mikołajewicze, W. X. Marya Mikołajówna, Xiążęta Mikołaj, Eugenijusz i Sergijusz Maxymiljanowicze i Xiężniczki Marya i Eugenija Maxymiljanówny.

— W przeszły Wtorek, 14 Marca, dopełniony został w Pałacu Zimowym Chrzest święty J. C. W. W. X. Mikołaja Konstantynowicza, według ogłoszonego Ceremonijału.

— W przeszłą Niedzielę, 12 Marca, kawaler z xiążąt *della Regina*, Poseł nadzwyczajny i Minister pełnomocny Króla Jmci Obojej Sycylii, nowoumocowany w tym charakterze, miał zaszczyt być przyjętym na posłuchaniu przez N. Cesarza Jmci i złożyć swoje listy wierzytelne.

— W przeszły Poniedziałek, 13 Marca, Panie: *de Castelbajac*, małżonka Posła nadzwyczajnego i Ministra pełnomocnego Rzeczypospolitej Francuzkiej i *Zographos*, małżonka takiegoż Posła i Ministra Króla Jmci Grecyi, miały zaszczyt być przedstawionemi N. Cesarzowej.

Przez Rozkaz dzienny Cesarski w Wydziale Wojskowości, z d. 12 Marca, mianowani: Dowódzca sześciu pierwszych kompanij Inwalidów gwardyi, pułkownik *Iwanow 1*, Jenerał-majorem i otrzymuje dymissyą z mundurem i pensyą, dla słabości zdrowia; — Zostający przy 2 dywizyi Dragonów, Jenerał-major *Kaulbars 1*, Dowódzcą 2 brygady 2 dywizyi Kirysyerów, na miejsce Jenerał-majora *Timkowskiego*, który zalicza się do jazdy; — Dyrektor Szpitalu wojskowego w Moskwie, Jenerał-porucznik Senator *Martynow 1*, Dyrektorem Szpitalu wojskowego Izmajłowskiego, z zachow. dotychcz. obowiązków; — Dowodzący dywizyą rezerwową 4 korpusu jazdy, Jenerał-porucznik *Paton*, Komendantem w Orenburgu; — Dotychczasowy Komendant tameczny, Jenerał-major *Titow 1*, Komendantem w Smoleńsku, na miejsce Jenerał-majora *Leparskiego;* — Liczący się w wojskach Depo, Jenerał-major *Ungebauer*, Dowodzącym dywizyą rezerwową 4 korpusu piechoty; — Dowódzca pułku 2 Uczebnego Karabinjerów, Jenerał-major *Matrasenko*, Dowódzcą 2 Uczebnej brygady karabinjerów, na miejsce Jenerał-majora *Sojmonowa 1*, który zalicza się do Armii. — Członek i Zarządzający Sprawami Komitetu do ułożenia Regulaminu służby pieszej, Jenerał-major *Krywcow*, zostaje zaliczony do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, z pozostaniem w korpusie Inżenjerów.

Rozkazy dzienne Cesarskie *w Wydziale służby Cywilnej*.

7 Marca. Urzędnicy XIII Okręgu Dróg Kommunikacyj i Budowli Publicznych mianowani zostają do rang: Radzcy Kollegialnego, Naczelnicy oddziałów: Drugiego *Giż* i Czwartego *Polini;* — Radzcy Dworu, Dyrektor Kancellaryi Zarządu Okręgowego *Popławski*, Naczelnik oddziału Rachunkowości *Lewiecki* i Szef Biura oddziału Kunsztowniczego *Krasusski;* — Assesora Kollegialnego, Szef Biura oddziału Kunsztowniczego Rządu *Swieszewski* i Naczelnik 5 dystancyi czwartego oddziału okręgu *Jodko;*— Radzcy Honorowego, Naczelnik 1 dystancyi pierwszego oddziału *Piątkowski*, Pełniący obowiązki: Naczelników

dystancyj: 3-ej, Drugiego oddziału *Kleczeński* i 4-ej tegoż oddziału *Staniewski*, Kaliskiego powiatowego inżenjera *Chmielewski*, Pomocnika Szefa Biura Kunsztowniczego oddziału Rządu *Owczarski* i Archiwisty Rządu *Regulski*; — Sekretarza Kollegialnego, Pomocnik Dyrektora Kancellaryi Rządu *Pancer*, Pełniący obowiązki Pomocnika Szefa Biura oddziału Gospodarczego *Wiercorkowski* i Buchhalter Oddziału Rachunkowości *Brzozowski*; — Sekretarza Gubernijalnego, Pełniący obow. Naczelnika 5 dystancyi Drugiego oddziału okręgu *Lażurdi* i Buchhalter Piątego oddziału okręgu *Zahorowski*; — Rejestratora Kollegialnego, Kancelliści 1 klassy Zarządu okręgowego *Lenczowski* i *Kosiński*, Konduktorowie: 1 klassy, 4 dystancyi Pierwszego oddziału okręgu *Glogier* i 1 dystancyi Drugiego oddziału *Gryżewski*, 2 klassy 2 dyst. Oddziałów: Pierwszego *Bender* i *Janiszewski* i Drugiego *Stangenberg*, 3 dystancyi Oddziałów: Drugiego *Zawadzki* i Trzeciego *Swiętochowski* i *Ruśkiewicz* i Sekretarz przy Warszawskim moście *Draszek*. — Mianowani: Stałym Członkiem Rady (Общее Присутствіе) Bessarabskiej Obwodowej Budowniczej i Drogowej Kommisyi, Radzca Honorowy *Wężyk-Rudzki*; — Bessarabskim Obwodowym Architektem, tameczny obwodowy Inżenjer, Sekr. Kolleg. *Golikow*. — Otrzymują uwolnienie od służby: Pełniący obowiązki Naczelnika wydziału Gospodarczego Zarządu XII okręgu, Assesor Kolleg. *Szabłowski*; — na własną prośbę, Dyrektor Kancellaryi Departamentu Rewizyi Rachunków Głównego Zarządu Dróg Kom. i Bud. Publicz., Assesor Kolleg. *Potresow*. — Podniesiony zostaje, za odznaczającą się służbę, do rangi Radzcy Stanu, Radzca Kolleg., Expedytor Kancellaryi Kontroli Państwa, *Łagoda*.

8 Marca. Obrany przez szlachtę gubernii Witebskiej tamecznym Marszałkiem Gubernijalnym hrabia *Borch*, zostaje zatwierdzony na tym urzędzie. — Otrzymują uwolnienie od służby: na własną prośbę, Kopyski Horodniczy podpułkownik *Baranowski* i Starszy Nauczyciel Kiejdańskiej szkoły powiatowej szlacheckiej, Radzca Dworu *Obuch*, z mundurem. — Wykreśleni zostają ze spisów zmarli: Ochmistrz Dworu Cesarskiego, Rzeczywisty Radzca Tajny baron *Klinkowstrem*, i Etatowy Dozórca Swięciańskiej powiatowej szkoły szlacheckiej, Radzca Kollegialny *Chrzczonowicz*.

9 Marca. Zostają mianowani: Stałym Członkiem Rady Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Drugi Wielki Mistrz Obrzędów Dworu Cesarskiego, Dyrektor Departamentu Gospodarstwa i Rachunkowości tegoż Ministerstwa, Radzca Tajny hrabia *Borch*, z uwolnieniem od urzędu Dyrektora Departamentu; — Dyrektorem Departamentu Gospodarstwa i Rachunkowości Ministerstwa Spraw Zagran., Stały Członek Rady Ministerstwa, Rzeczywisty Radzca Stanu *Ustinow*. — Zostają przeniesieni na posady: Starszego Buchhaltera Kantoru Dworu J. C. Wysokości Wielkiego Xięcia Konstantyna Mikołajewicza, Pomocnik Naczelnika stołu w Depart. Osad Wojskowych, Radzca Honorowy *Chądzyński*; — Urzędnika do poleceń szczególnych przy Naczelniku gubernii Podolskiej, Sędzia powiatowy Hajsyński, Sekretarz Kollegialny *Zajączkowski*.

Rozkaz dzienny Głównego Zwierzchnika Zakładów Wojskowych Wychowania, dany w Petersburgu, w dniu 28 Lutego, 1850, za № 1164.

„P. Minister Wojny, Jenerał-adjutant xiążę Czernyszew, odezwą z dnia 20 Lutego za № 1677 uwiadomił Mię, że na najpoddanniejsze przedstawienie o nagrodach pieniężnych, przeznaczonych przez testament xiężny Eudoxyi, córki Jana, Golicyn, na zachętę i wynagrodzenie odznaczającej się służby w zawodzie wojskowym, dla czterech kandydatów z liczby wychowańców zakładów uczebno-wojskowych, N. Cesarz Jmć raczył z wdzięcznością Najwyżej zatwierdzić błogi zamiar ustanowicielki.

Obok tego Jenerał-adjutant xiążę Czernyszew przesłał Mi kopją zapiski o pomienionych nagrodach, ustanowionych przez xiężnę Golicyn.

W tej zapisce powiedziano:

1.) Stosownie do życzenia zeszłej xiężny Eudoxyi Golicyn, przeznaczają się cztery pieniężne nagrody, każda od 6,857 rubli srebrem, dla zachęty i wynagrodzenia za odznaczającą się służbę w zawodzie wojskowym.

2.) Dla otrzymania tych nagród mają być wybrani, ze czterech korpusów kadetów, jakie będą ku temu wskazane przez Jego Cesarską Wysokość Głównego Zwierzchnika Wojskowych Zakładów Wychowania, po jednym kadecie, szczególniej z liczby sierot i dzieci rodziców niedostatnich, religii Prawosławnej, i tych, którzy przy wyjściu z korpusów w roku 1850 odbiorą największą liczbę dobrych kresek z prowadzenia się i postępu w naukach.

3.) Wybrani kandydaci, wszedłszy do służby, pobierać będą od zapisanego kapitału procenta, dopokąd służbą lub odznaczającemi się czynami wojennemi nie pozyszczą prawa do zdjęcia kapitału.

4.) Prawo do zdjęcia kapitału nabywa się:

a.) Niepoślakowaną służbą, wynagradzaną orderem św. Jerzego za 25 lat.

b.) Czynami waleczności, wynagradzanemi szpadą lub szablą *za waleczność*, albo orderem.

c.) Odniesionemi w bitwie ranami, chociażby z tego powodu kandydat zmuszonym był przejść do garnizonu lub wziąść dymissyą.

5.) Kiedy kandydat w bitwie polegnie lub z odniesionych ran umrze, do odebrania kapitału mieć będą prawo żona i dzieci, jeżeli są takowe.

6.) Prawo kandydata do pobierania pensyi i zdjęcia kapitału ustaje, jeżeli on, nie okazawszy żadnej z wymienionych w art. 4 zasług,

a.) Opuści służbę.

b.) Skazany będzie sądownie na karę.

c.) Umrze.

We wszystkich tych przypadkach prawo do odebrania

kapitału przechodzi na nowego kandydata, który będzie wybrany z liczby odznaczających się kadetów jednego z korpusów, według wskazania przez J. C. Wysokość i na zasadzie 2 artykułu niniejszych prawideł — i

7.) Ofiarowane na wspomnione nagrody summy będą złożone w S.-Petersburskiej Kassie Zachowawczej pod nazwaniem «Wnioski (вклады) xiężny Eudoxyi Golicyn na nagrody za służbę i świetne czyny w zawodzie wojskowym.» Cztery bilety na takowe wnioski będą zachowane w Sztabie Głównego Wojskowo-uczebnego Zarządu, od którego zależy użycie ofiarowanych summ, stosownie do niniejszych prawideł.

Przeznaczając zapisane przez X. Golicyn nagrody dla wychowańców, mających wyjść w bieżącym 1850 roku z korpusów kadetskich: Pierwszego, Drugiego, Pawłowskiego, i Pierwszego Moskiewskiego, w ścisłej zgodności z ostatnią wolą testatorki, — obwieszczam o tém w Wydziale Zakładów Wojskowych Wychowania z zaleceniem, iżby przymioty i warunki każdego z pomienionych czterech wychowańców były, po examinie przy wypuszczeniu z korpusu, osądzone w Radzie Zakładów Wojskowych Wychowania, na zasadzie przedstawień Komitetów Edukacyjnych, (Воспитательныхъ Комитетовъ) pomienionych czterech korpusów.»

Podpisał: *Jenerał-Adjutant*
ALEXANDER.

UKAZY RZĄDZĄCEGO SENATU.

16 Lutego. Z ogłoszeniem potwierdzonego przez N. Cesarza Zdania Rady Państwa 1.) O przyjmowaniu na nowo rekrutów zbrakowanych pod pozorem, że są niezdatni do noszenia amunicyi. 2.) O tem, iż gminy mogą wyłączać z liczby robotników, w familijach będących na kolei rekrutskiej, ludzi dotkniętych paraliżem i w ogóle takich, którzy nie mogą się ruszać o swoich siłach. 3.) O tem, jakie odmrożenia poczytują się za przeszkodę do przyjęcia na rekruta. 4.) O tem, iż nie można przyjmować na rekrutów ludzi, nie mających jednego palca na lewej lub prawej ręce albo sustawy na wskazicielu tejże ręki. 5.) O środkach zapobieżenia niewłaściwemu brakowaniu rekrutów.

18 tegoż m. O przyłączeniu dzieci żołnierzy gubernij Mohylewskiej i Mińskiej do szwadronów kantonistów w osadach wojskowych, w guberniach Kijowskiej i Podolskiej.

27 tegoż m. O pozwoleniu rzemieślnikom żydom, w gubernii Kurlandskiej, przyjmować na naukę dzieci innych żydów.

Tegoż dnia. Z ogłoszeniem potw. przez N. Cesarza Zdania Rady Państwa o uwolnieniu władz rządowych i sądowych, w Charkowie, od posiedzeń w d. 22 Kwietnia i 30 Września.

9 Marca. Z ogłoszeniem potw. przez N. Cesarza dodatkowej ustawy Cesarskiej Publicznej Biblioteki i Muzeum Rumiańcowa. (Podług jednego z § tej ustawy, Biblioteka będzie mogła mieć: Członków honorowych, honorowych korrespondentów i komissarzy).

MOSKWA. W dniu 6 b. m. umarł w tutejszej stolicy Jenerał-porucznik Michał von *Bradke.*

TYFLIS, *22 Lutego.* Ostatniemi czasy odebrano tu prywatną wiadomość, że nieopodal od Elizawetpola, (w gubernii Tyfliskiej), odkryto złote piaski (rozsypy), dość bogate w drogi kruszec. Wszakże urzędowe tylko poszukiwania będą zdolne rozwiązać pytanie: czy wyrabianie tych piasków może być korzystne.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

NIEMCY.

AUSTRYA. *Wiedeń, 16 Marca.* W przyszłym Kwietniu ma się odbyć w Dreznie Kongress Panujących Niemieckich, w celu naradzenia się o ustanowieniu jedności całej Germanii. Dla widzenia się z Królem Saskim mają tam zjechać Cesarz Austryacki i Królowie Bawarski i Hanowerski.

— Gazeta *Lloyd* donosi, że Minister Wojny, hrabia Gyulai, wyjechał przedwczora, z kilku oficerami wyższej rangi, do armii włoskiej, gdzie ma objąć znakomite dowództwo. Feldmarszałek-lejtnant hrabia Degenfeld mianowany będzie Ministrem Wojny i Marynarki.

— Hrabia Lerchenfeld miał wczora odjechać na powrót do Munich, otrzymawszy, jak twierdzą, całkowite przystanie Austryi do przełożeń uchwalonych w Munich, i po podpisaniu stosownych protokołów.

— Baron Haynau wydał proklamacyą, na mocy postanowienia Rady Ministrów, uwalniającą od nałożonej kontrybucyi wszystkich Ministrów, którzy udowodnią swoję niewinność.

— Mówią o zamierzanej wprędce podróży Cesarza do Triestu i Wenecyi, w towarzystwie Pierwszego Ministra Xięcia Schwartzenberg.

Wiedeń, 19 Marca. Gazeta *Lloyd* twierdzi z pewnością, że koronacya Cesarza Jmci odbędzie się w ciągu przyszłego lata.

Triest, 17 Marca. (Depesza telegraficzna.) «Listy z Bombay, z dnia 16 Lutego, donoszą, że 66 pułk Cypajów armii Pendżabskiej był się zbuntował, ale wprędce został poskromiony. Na wszystkich innych punktach Indyj panuje największa spokojność. Wielkorządzca wrócił do Kalkutty.

FRANKFURT, *17 Marca.* Umocowani od trzech Dworów Królewskich (Bawaryi, Wirtembergu i Saxonii) wnieśli, na Kommisyą Federalną, Konwencyą, zawartą w Munich. Sądzą że Kommisya odwoła się w tej rzeczy do Sejmu Frfurtskiego.

PRUSSY. (*) Gazeta *Deutsche Reform*, z dnia 17 Marca, ogłasza notę Ministra Spraw Zagr. Pruskiego, P. Schleinitz, z d. 6 Marca, do Posła Hanowerskiego, w odpowiedzi na zawiadomienie o zupełném usunieniu się Hanowru od Związku. P. Schleinitz oświadcza, że Rząd Pruski nie widzi w zwołaniu Parlamentu Erfurtskiego nic takiego, coby mogło usprawiedliwiać postępowanie Hanowru, że przeto zawiadomienie o tém oddane zostało pod dalszą rozwagę Rady Administracyjnej, i że gdy Rząd Hanowerski wyraził w tém zdarzeniu życzenie, iżby takowy wypadek nie naruszał stosunków federalnych i uprzejmego sąsiędztwa, istnących między Prussami i Hanowrem, on, Minister, poczytuje sobie za obowiązek wykazać sprzeczność między takowém życzeniem, a usunieniem się równie niespodziewaném, jak nieusprawiedliwioném Hanowru od Przymierza 26 Maja, i szczerze oświadczyć, że utrzymanie stosunków przyjaźni zależy nie tylko od Pruss, ale niemniej i od postępowania Rządu Hanowerskiego. Ta deklaracya przesłana została do wszystkich Poselstw Pruskich, dla udzielenia jej rozmaitym Rządom. Okolnik, do niej załączony, donosi o odwołaniu Posła Pruskiego w Hanowrze, który, uczyniwszy ustne w tymże duchu oświadczenie Gabinetowi Hanowerskiemu, niezwłócznie potém wyjechał.

— Piszą z Berlinu, 11 Marca, do gazety Powsz. Augsburgskiej, że posłannictwo jenerała Rauch do Schleswigu było również bezpłodném, jak i podróż P. Delbruck do Wiednia. Austrya i nawet niektóre kraje Zollwereinu zaprzeczają Prussom prawa działania w imieniu wszystkich członków Zollwereinu (Związku Celnego). Co do Schleswigu, okoliczności coraz groźniejszą przybierają postawę.

BAWARYA. *Munich, 13 Marca.* Między aktami, które P. von Pfördten złożył Izbie Deputowanych wraz z projektem Konwencyi 27 Lutego, znajduje się nota wspólna, przesłana Poselstwom trzech Dworów Królewskich w Wiedniu i Berlinie, z poleceniem przełożenia tych nowych propozycyj Rządom Austryackiemu i Pruskiemu. Nota wyraża nadzieję, że oba te Mocarstwa uznają w tych propozycyach szczerą chęć ustanowienia trwałej zasady ku rozwiązaniu kwestyi Konstytucyjnej Niemieckiej i że nietylko wezmą ją na uwagę, lecz nawet wejdą w tymże celu w układy z innemi krajami Związku Germańskiego już wprost, już za pośrednictwem Kommisyi Federalnej. Gdy obecne propozycye uchylają główne trudności, stające dotąd na zawadzie ku porozumieniu się wzajemnemu wielkich Mocarstw, przedstawując im możność przystąpienia do jedności w całkowitym ich Państw składzie, przeto trzy Dwory Królewskie szczerze je ku temu zapraszają, na zasadzie artykułu VI Aktu ostatecznego Kongressu Wiedeńskiego.

— Gazeta Munichska, ogłaszając tę wspólną notę wraz z samym aktem 27 Lutego, dodaje: «Depesza telegraficzna z Wiednia, odebrana dziś (13 Marca) o 1 godzinie po południu, daje nam możność donieść, że Rada Ministrów, w Wiedniu, uchwaliła zgodzenie się Gabinetu Cesarskiego; że odpowiedź, ułożona w tym duchu, otrzymała sankcyą N. Cesarza Jmci, i że przeto należy z zupełną pewnością oczekiwać niezwłócznego jej przesłania naszemu Rządowi.»

WIRTEMBERG. *Stuttgardt, 15 Marca.* W dniu dzisiejszym Król Jmć otworzył sessyą Izb osobiście. Jego Królewska Mość miał przy tej okoliczności długą mowę, z której dajemy celniejsze ustępy:

«Od czasu wypadków miesiąca Marca 1848, Niemcy nie przestawały być igraszką ducha partyj i roszczeń wszelkiego rodzaju pychy. Stan unitarny, czyli jednolitość Niemiec jest czystém urojeniem i nader niebezpieczném tak z punktu widzenia Niemieckiego, jako i Europejskiego. Wszystkie drogi, któremi dotąd ku temu dążono, wszystkie te któremi na przyszłość dążyć będą, doprowadzą jedynie do celu przeciwnego, to jest do rozszarpania i rozprzężenia ogółu. Prawdziwa siła i jedność, prawdziwa cywilizacya i swoboda, narodu spolegają, w ostatecznej analizie, na utrzymaniu i rozwijaniu indywidualności jego celniejszych plemiennych rozgałęzień. Wszelkie gwałtowne zlanie tych plemion, wszelkie poddanie bezwarunkowe jednych, pod przewagę lub władzę drugich, byłoby początkiem naszego wewnętrznego rozprzężenia i grobem naszego istnienia narodowego. Dla prawdziwej, trwałej jedności naszej wspólnej ojczyzny, jest tylko jedna forma Konstytucyjna politycznie możebna, a praktycznie wykonalna; — jest to Konstytucya Federacyjna. Szczęściem ta forma zdolną jest do daleko większego rozwinięcia siły tak wewnątrz, jak na zewnątrz, niż to, którego Instytucye Związku Germańskiego dotąd dostąpić pozwalały. Że ta prawda była zabaczoną naprzód we Frankfurcie, a potém w Berlinie, taka jest jedyna przyczyna zwikłań i rozterek w naszych obecnych stosunkach. Przyjdzie chwila, kiedy bezstronna Historya odsłoni pobudki i namiętności, które spowodowały ugodę 26 Maja. Wielkość i jedność narodu nie mają nic z nią wspólnego, nie może przeto ona rościć prawa do sympatyi ludu, jest to pokuszenie pełne sztuczności ku skleceniu federacyi oddzielnej (Sonderbund), pokuszenie wyrachowane na politycznem całego ogółu samobójstwie. Urzeczywistnienie tej ugody nie dałoby się dopełnić, jak przez zerwanie węzłów federalnych, przez obmyślane zgwałcenie traktatów uroczystych, które służą za podstawę tak naszego położenia i naszej niepodległości względem Europy, jako i równowagi politycznej samejże Europy, w ogólności.

«Oceniając niebezpieczeństwa, które niechybnie by sprowadziło tak wewnątrz jak i zewnątrz przymierze 26 Maja, i w widokach zachowania narodowi Niemieckiemu, o ile to odemnie zależeć może, rękojmi najdroższej jego wielkości i spokoju, to jest, jedności i zgody wszystkich jego plemion,

(*) W przeszłym numerze, pod rubryką PRUSSY, w Wiadomościach zagranicznych, wkradła się omyłka, którą czytelnicy zapewna sami już poprawili. W tytule *Aktu dodatkowego do projektu Konstytucyi*, wydrukowano: Cesarstwa Austryackiego; należy czytać: *Cesarstwa Niemieckiego*.

wszcząłem z Rządami Bawarskim i Saskim, przez pośrednictwo Mojego Gabinetu, układy, w celu uradzenia projektu Konstytucyi Powszechnej całych Niemiec. Mam dziś sowitą przyjemność obwieścić wam, że te układy osiągnęły cel swój, i że Rząd Austryacki oświadczył swoje na ich wypadek zgodzenie się. Jak skoro projekt Konstytucyi trzech Królewskich Dworów zostanie podany do wiadomości Gabinetu Berlińskiego i innych Rządów, które uczęstniczą w ugodzie 26 Maja, Ministrowie Moi złożą wam stosowne objaśnienia. Tuszę i pragnę najżywiej, iżby to usiłowanie sprowadzenia ogólnej jedności politycznej i materyalnej i zadośćuczynienia naszym prawym życzeniom, zostało zupełnym skutkiem uwieńczone. Jakikolwiek wszakże jest los, który Opatrzność gotuje, w tej trudnej kwestyi, nam i naszym następcom, mogę zapewnić, żem zawsze upatrywał w ślisłej zgodności między Austryą i Prussami istotny warunek naszej pomyślności ogólnej i jedyną rękojmią naszego pokoju wewnętrznego i niepodległości narodowej, i że to właśnie przekonanie kierowało w obecném przesileniu wszystkiemi Naszemi krokami i postępowaniem Naszego Gabinetu.

«Co w naszych spółczesnych zaburzeniach może dać nam niejaką otuchę i ugruntować naszę pomyślność na stałych zasadach, — to utrzymanie starego Prawa, to silne przywiązanie do rzetelności (positif), do tego co istnieje historycznie, co nie może być zaprzeczoném, i co w swej wartości odnawia się nieustannie. — Ja, i Rządy, które się ze Mną w tym zbiegu okoliczności połączyły, pragniemy zawarować narodowi jego prawa do reprezentacyi powszechnej, nie chcemy bynajmniej budowy politycznej nowej, któraby znosiła nasze dawne Prawo, — ale chcemy reorganizacyi Związku Germańskiego, w duchu zgodnym z wymaganiami epoki; chcemy pogodzić słuszne żądania Prussyi z ogólnym interesem Niemiec; jeżeli mamy poświęcić nasz interes szczególny, to pragniemy to uczynić na rzecz ogółu Niemiec, ale nie na rzecz jednego jakiegobądź kraju, nie chcemy być ani Austryakami, ani Prusakami, ale Niemcami szczeremi, a zawsze z Wirtembergiem.»

Co się tyczy projektów praw, które mają być na Izby wniesione, Król Jmć szczególniej nastawał na ten, który się odnosi do przyszłego składu Zgromadzenia Prawodawczego i na konieczność oznaczenia podatku wyborowego. Król zakończył upomnieniem Izb, ażeby nie domagały się od Niego rzeczy niepodobnych, których odmówienia wymagałaby Jego powinność, albowiem węzeł moralny Społeczności w każdym razie winien przeważać nad Prawém Konstytucyjném pisaném. «Znam doskonale Moję pod tym względem powinność, (rzekł Król), nie dopuszczę więc, iżby anarchija opanowała ster Rządu, i jeżeli partya burzycieli zechce podnieść głowę, przekona się ku swej szkodzie, że na gruncie Wirtembergskim latorośl ta nie jest jeszcze wkorzeniona i że na żadną podporę rachować nie może.»

— Prezes z wieku, P. Schott, w któtkich, ale wymównych wyrazach odpowiedział N. Panu w imieniu Izby, poczém Król Jmć wrócił do pałacu, przeprowadzony radośnemi okrzykami ludu.

Stuttgardt, 16 Marca. Izba Deputowanych obrała na nowo swoim Prezesem P. Schoder.

HANOWER, *16 Marca.* *Nowa Gazeta* Munich'ska potwierdza wiadomość o niepowodzeniu w Wiedniu posłannictwa hrabi Benningsen, skutkiem czego należy się spodziewać, że Król Hanowerski bezwarunkowo przystanie do ugody Munichskiej, czyli trzech Dworów Królewskich.

ANGLIJA.

LONDYN, *13 Marca.* Wczora, w Izbie Lordów, lord Redasdale złożył prośby mieszkańców hrabstw Northumberland i Worcester, domagających się nałożenia podatku na zboże przywozowe dla poratowania klass rolniczych, i zapytywał Gabinet, czy jest nadzieja, iżby ceny zboża krajowego mogły się podnieść, i w razie przeciwnym czyli ma zamiar zmodyfikowania obecnej taryfy?

Margrabia Lansdowne odpowiedział, że Rząd bynajmniej nie ma tego zamiaru i owszem jest przekonany, że wolny przywoz zboża z zagranicy jest główną przyczyną obecnej pomyślności kraju.

Lord Grey dodał, że systemat wolnego handlu jest dopiero na probie; proba ta zupełnie się powiodła i kraj nigdyby nie mógł przebyć ostatnich lat czterech, jeżeliby cło od zboża nie było zniesione.

Tegoż dnia, w Izbie Gmin, P. Drummond rozwijał dawno zapowiedziany wniosek, którym, z powodu zniesienia cła od zboża i taniości życia, domagał się zmniejszenia wszelkich podatków i stosunkowego zniżenia płacy urzędników. Oparł się temu sir Robert Peel, a Pierwszy Minister wyjaśnił, że jedynym stosownym środkiem jest stopniowe wprowadzanie oszczędności w budżecie wydatków, co też Rząd na każdym kroku usiłuje dokonywać. Wniosek P. Drummond odrzucony 190 głosami przeciw 156.

— Gazeta *Times* wzręcz oświadcza się przeciw billowi, wniesionemu na Parlament, o dozwoleniu małżeństw między szwagrami i szwagierkami. Times uznaje tę zmianę prawa za przeciwną obyczajom angielskim i uważa ją jako wstęp do innych tego rodzaju modyfikacyj, uprawniających uczucia, mogące się rozwijać między osobami, bliżej jeszcze spokrewnionemi.

Taż gazeta jest bardzo za zniesieniem posady Namiestnika Irlandyi, jako kosztownej a mało potrzebnej przy obecném ułatwieniu komunikacyj. Zniesienie to jest wielce pożądane w samej Irlandyi.

Londyn, 15 Marca. Na wczorajszém posiedzeniu Izby Gmin, lord Palmerston odpowiedział na zadane mu pytanie, że właściwa blokada portów Greckich nigdy nie miała miejsca, albowiem nie rozciągała się do okrętów obcych krajów; że szło jedynie o pojmanie i zatrzymanie dostatecznej liczby okrętów tylko greckich, dla ubezpieczenia należności

poddanym angielskim, że zresztą i ten środek, rozkazem, przesłanym admirałowi Parker, został zawieszony, w skutek ofiarowania uczynności przez Francyą.

Wczora Izba Lordów przyjęła pierwsze odczytanie billu, wniesionego przez Ministra Osad, hrabi Grey, modyfikującego zastosowanie kary zesłania. Podług tego billu, zesłańcy naprzód będą trzymani w Anglii, w więzieniu celowém, przez półtora roku, następnie użyci do robot fortecznych w Gibraltarze lub na Bermudach, i dopiero potém odwiezieni do dalekich osad Australijskich, gdzie będą poddani pod złagodzony nadzor.

Pytania, zadawane dziś w tejże Izbie Ministrom, przez lorda Stanley, w przedmiocie sprawy Greckiej, nie miały skutku, z powodu oświadczenia ze strony Gabinetu, że wszelkie objaśnienia w sprawie, o której teraz właśnie toczą się układy, byłyby niewczesnemi.

— Wiadomo że podwakroć już Pierwszy Minister, lord J. Russell, wnosił bill o przypuszczeniu izraelitów do Parlamentu i że w obu razach, bill ten, przyjęty przez Izbę Gmin, został odrzucony przez Izbę Lordów, z powodu niepodobieństwa wykonania przez izraelitę prawem wymaganej przysięgi na Ewangeliją. 12 b. m., na posiedzeniu Izby Gmin, taż sama myśl wystąpiła, pod nową formą, we wniosku Pana Wood, radykalisty, który chciał iżby, mianowana była Kommisya śledcza, dla wyjaśnienia, azali nie było przykładu, że członek Parlamentu zasiadał bez wykonania przysięgi. Prawdziwym celem wniosku było wykazanie, że gdy w 1833 roku P. Pease, kwaker, był przypuszczony do Izby na słowo, bez przysięgi, takowa nie jest koniecznie potrzebną dla P. Rothschild. Sir Robert Peel, który oba razy głosował za przypuszczeniem izraelitów, najmocniej wszakże oparł się następstwom wniosku P. Wood, i objaśnił, że takowe przypuszczenie może mieć miejsce nie przez żadne analogie i wywody logiczne, ale jedynie w skutek aktu Parlamentowego, przez obie Izby uchwalonego. Tym sposobem nie powiodł się wybieg partyi whigów, który chciał zręcznie obejść istnące prawo. Mowa P. Peel, który stanął w obronie przywilejów Izby Lordów, pokryta była oklaskami partyi, przeciwnej wpuszczeniu izraelitów do Parlamentu.

Dziś w Izbie Gmin Kanclerz Skarbu złożył wykaz stanu finansów i budżet 1850 — 51 roku. Budżet ten zawiera 1,500,000 funtów sterlingów przewyżki dochodów nad wydatkami. Rząd proponuje obrócić połowę tej summy na umorzenie długu krajowego, a drugą połowę na zniesienie niektórych mniejszych podatków.

Pierwszy Minister zapowiedział, że po świętach Wielkonocnych złoży bill o zniesieniu posady Lorda Namiestnika Irlandyi.

FRANCYA.

PARYŻ, *13 Marca*. Następny jest urzędowy wypadek wyborów Paryskich. Wszyscy trzej kandydaci partyi socyalistowskiej zostali obrani większością głosów nad kandydatami partyj umiarkowanych, w stosunku następującym: P. Carnot miał za sobą 132,954 głosy, — P. Vidal 128,385,— P. de Flotte 127,005. — Kandydaci partyj umiarkowanych mieli: P. F. Foy 125,908, — P. Lahitte (teraz Minister Spraw Zagranicznych) 125,479, — P. Bonjean 125,416.

Nie będziemy starali się opisać wrażenia, jakie sprawił podobny wypadek, ani powtarzać niezliczonych pogłosek, do których dał powod. Najpodobniejszą do prawdy jest wieść o modyfikacyi lub zupełnej zmianie Gabinetu. Twierdzą już, że P. Lahitte i Prefekt Policyi P. Carlier podali się do dymissyi. To wszakże rzeczą jest pewną, że papiery publiczne bardzo znacznie się poniżyły.

— Gazeta *Union* pisze: «Niemasz człowieka rozsądnego i dobrej wiary, któryby mógł nie poznawać charakteru, celu, środków i nadziei zawziętych nieprzyjaciół społeczności.

«Charakterem ich jest nienawiść, celem panowanie, środkiem demoralizacya, nadzieją niespojność i niezgodność ludzi uczciwych. Nienawidzą oni społeczności, bo ona obraża ich pychę, ażeby panować, usiłują ją zniszczyć; a żeby zniszczyć, usiłują moralnie zepsować. Nie we własnych siłach pokładają ufność, ale rachują na to, że ludzie uczciwi poróżnią się i rozproszą, a wtedy oni będą silni naszą słabością.

«Jeżeli się obejrzemy na przeszłość, mają oni słuszność zupełną. Doświadczenie sprawdza ich rachuby. Oni mniej może od nas przyłożyli się do zamącenia pojęć; ich zbrodnie, mniej głęboko niż nasze błędy, zachwiały społeczność. W każdym razie ich powodzenia są w wielkiej części własną winą naszą.

«Ale teraźniejszość, dzięki Bogu, lepsze przedstawia wróżby. Od dwóch lat bronimy społeczność jednością naszą. Niech więc ta jedność tak przeniknie nasze uczucia, jak przemaga w naszém postępowaniu, niech stanie się pierwiastkiem naszych opinij, jak jest przewodnią naszych czynów. Bądźmy zjednoczeni zamiarami i wolą, duchem i sercem — a Francya zostanie ocalona.»

— Sławny w pewnym względzie P. Cabet, twórca utopii, zwanej *Ikaryą*, po daremném szukaniu tego nowego Raju w Stanach Zjednoczonych Ameryki północnej, i po ukończeniu licznych processów, wytoczonych mu przez rozmaite dobroduszne ofiary, które pociągnął za sobą w tém poszukiwaniu, w przyszłym Kwietniu wraca do Francyi, gdzie, jak zapowiedział, zamierza znowu krzewić swoję naukę o tejże Ikaryi.

— Gazete *Union* pisze, że jeden z mężów Stanu Francuzkich odebrał niedawno list od sira Rob. Peel'a, w którym się znajduje frazes następujący: «Powiem bez wahania się moje zdanie o obecném położeniu waszego kraju. Francya, jest to dyliżans, napełniony ludźmi porządnemi i uczciwemi, ale który został zatrzymany na gościncu przez bandytów i wygląda ratunku od żandarmów.»

Paryż, 16 Marca. Izba Prawodawcza ukończyła rozprawy nad projektem Prawa o Oświeceniu Narodowém, który został ostatecznie przyjęty 399 głosami przeciw 257, po

odrzuceniu wniosku P. Crémieux, który chciał odłożenia na czas dalszy mocy obowiązującej tego Prawa.

Przed tym ostatecznym wypadkiem, na posiedzeniu 14 b. m., została przyjęta, pomimo oporu Ministra Oświecenia, P. Parieu, poprawa, podana przez PP. Lasteyrie i Wołowskiego, o sądach przysięgłych, wyrokujących w przyjmowaniu Professorów. P. Wołowski w tej okoliczności przytoczył dowcipne słowo Heine, który powiedział, że Rzymianie dla tego byli panami świata, iż nie potrzebowali uczyć się po łacinie, która tak wiele w edukacyi zabiera czasu.

—

Na Giełdzie wczorajszej papiery Rządowe dość znacznie się podniosły; wszakże umysł publiczny, po zwycięztwie wyborowém, odniesioném przez socyalistów, daleki jest jeszcze od powrócenia do stanu normalnego. Zawsze krążą pogłoski o zmianie Ministrów, lubo już mniej znajdują wiary.

Gazety stronnictw umiarkowanych usiłują pocieszyć swych zwolenników z odniesionej porażki i rozmaicie tłumaczą dość niespodziewany wypadek wyborów. *La Patrie* dowodzi, że stronnictwa umiarkowane zyskały na jakości głosów, lubo straciły na ich ilości. Rzeczą jest pewną, że bardzo wielka liczba ludzi porządnych z klassy pracowitej, którzy stracili wiarę w utopije socyalizmu, przeszła w tym razie na stronę umiarkowaną. Zwycięztwo socyalistów zdecydowane zostało przez pierwiastek mieszczański, ten sam który zrobił rewolucyą Lipcową a dopuścił Lutową i którego zła część poddziela się na wiecznych malkontentów, sprzecznych wszelkiemu Rządowi, na bankrutujących lub bankrutów i na tchórzów, lękających się Rplitej Czerwonej, i głosujących właśnie w jej duchu, pod wpływem strachu.

— Podług wykazu urzędowego ostatnich Paryskich wyborów, liczba wszystkich zapisanych wyborców była 353,509 — stawiło się do wyborów 260,198 — po uchyleniu niemających prawa głosu, pozostało 259,126. Daliśmy już liczbę głosów, którą otrzymali wybrani na deputowanych. Głosy wojskowych rozdzieliły się następnie; za P. Carnot 6,692 — za P. Vidal 6,617 — za P. de Flotte 6,618. Za kandydatami umiarkowanymi było, jako to: PP. Foy 5,444 — Lahitte 5,883 — Bonjean 4,958. Z tego obrachowania ten smutny wynika, symptomat, że i większość głosów wojskowych była na stronie kandydatów Rzeczypospolitej Czerwonej.

— *La Patrie* donosi, że zajście Francyi z Prussami, z powodu sprawy Szwajcarskiej, zostało zupełnie i ostatecznie złatwione.

— Mnóstwo osób znakomitych i bogatych, a szczególniej cudzoziemców, wyjechało z Paryża w skutek wypadku wyborów. W jednym dniu wzięto 78 pasportów zagranicznych; liczba średnia wynosi zwykle 10 pasportów na dzień.

— Zapewniają, że wojskowi, którzy się znajdowali na demonstracyi rewolucyjnej pod kolumną Bastylii, będą, z rozkazu Ministra Wojny, wysłani do armii Algerskiej.

Paryż, 17 Marca. (Depesza telegraficzna, odebrana w Berlinie.) «*Monitor* ogłasza mianowanie P. Baroche Ministrem Spraw Wewnętrznych, a dotychczasowego Ministra P. Ferd. Barrot Posłem w Turynie.»

WŁOCHY.

SARDYNIJA. Na posiedzeniu Izby Deputowanych, 9 Marca, artykuły projektu prawa o zniesieniu przywilejów duchowieństwa, we względzie sądowniczym, były przyjęte jedne po drugich, prawie bezspornie; nakoniec całe prawo przeszło 130 głosami przeciw 26, po odrzuceniu wniosku P. Palluel, iżby prawo to było przyprowadzone do wykonania dopiero po otrzymaném na nie zgodzeniu się od Stolicy Apostolskiej.

Izba zaczęła następnie rozbior projektu prawa, ograniczającego do Niedziel i do siedmiu głównych świąt katolickich, zastosowanie istnących przepisów o zachowaniu święta.

RZYM. Potwierdza się wiadomość, że powrót Papieża do Rzymu ostatecznie został naznaczony na dzień 2 Kwietnia.

HISZPANIJA.

MADRYT, *12 Marca.* Ogłoszony został Dekret Królewski, z dnia 10 Marca, ustanawiający Kommisyą z siedmiu Członków, z których 4 duchownych a 3 świeckich, mającą mieć głos doradczy we wszelkich sprawach, tyczących się Kościoła.

GRECYA.

Lloyd Austryacki pisze pod rubryką *Ateny, 5 Marca,* że z gazet Greckich, szczególniej oppozycyjnych, wypada wniosek, że pomimo pośrednictwa Francyi, Grecya nie będzie mogla załatwić swego nieporozumienia z Angliją inaczej, jak zaspokajając wszystkie domagania się tego ostatniego Mocarstwa.

SZWAJCARYA.

Po dzień 10 Marca znajdowało się jeszcze w Berlinie 330 zagranicznych wychoźdców, w Kantonie Zurich 445 w Soleure 60, w Argowii 85. Z tego ogółu tylko 49, z których 4 polaków, stawili się dla zaciągu do Legii Algerskiej. Biura Policyi oznajmiły wychodźcom Polskim, że Rząd bierze na siebie koszta przewiezienia ich do Anglii, Turcyi lub Ameryki, w skutek czego wielu z nich, również kosztem Rządu, udali się do Bernu, zkąd w dalszą puszczą się drogę.

AMERYKA.

STANY ZJEDNOCZONE. Odebrano z Kalifornii wiadomość, że Komisarze, wyznaczeni do rozgraniczenia tego kraju, ukończyli już swoje prace i są na wyjezdném w powrócie do New-York.

W San Francisco wielka działalność panuje ku odbudowaniu kwartałów, zniszczonych przez ostatni pożar. Władze okazują wielką gorliwość w rozsiewaniu tam dobrodziejstw oświaty i zakładają szkoły dla młodzi. W okolicach odkryto nowe bogactwo; są to obfite pokłady węgla ziemnego.

Krwawe zatargi wynikły pomiędzy pracownikami chilij-

skiemi i amerykańskiemi, i jest obawa iżby się na innych punktach nie ponowiły.

Jenerał Riley wydał proklamacyą, przez którą uznaje Konstytucyą i Rząd Kalifornijski. Nie wszyscy jednak są zadowoleni z tego artykułu proklamacyi, którym nakazuje wyłączenie niewolników od robot i zastąpienie ich przez zesłańców Nowej Gallii południowej.

— Piszą z New-York, do *Journal des Débats:* «Pokazuje się z najpóźniejszych i najdokładniejszych poszukiwań, że pokłady złota w Kalifornii nie rozciągają się tak daleko jak zrazu mniemano. Obok punktów bardzo bogatych, są wielkie przestrzenie gruntów, mających wprawdzie piasek złoty ale w słabej ilości i zawsze tylko na powierzchni. Wolno więc wnosić, że w pewnym danym czasie i zapewna niezbyt oddalonym, te pokłady, które swem bogactwem zdziwiły zrazu świat cały, będą wyczerpane. Kopanie, w ogólności, mniej jest płodne niż przemywanie, albowiem bogactwo właściwe nie jest tam w głębi ziemi. Wyrabiana przez narod najbardziej przedsiębierczy i pracowity w świecie, Kalifornija nie dawała więcej nad półtora miljona funtów sterlingów rocznie. Czy wyrób ten ma się powiększyć? niemasz do tego podobieństwa; dotąd to pewna, że postępu nie widać. Ustaje więc obawa, jaka się była z początku rozszerzyła, wpływu pokładów Kalifornijskich na ogólną cenę drogich kruszców.»

Tymczasem gazety Paryskie ogłosiły następny list, odebrany w Paryżu z Costa Ricca, w Ameryce środkowej, o nowoodkrytych tam pokładach złota: «Jeden z krajowców, pasący woły na górach, uderzając swym kosturem w ziemię, wyrzucił na powierzchnię kilka blaszek złota.

«Poszukiwania, dokonane w tém miejscu, odkryły żyłę, w której już znaleziono bryłę złota rodzimego, ważącą 34 funty.»

MEXYK. Listy, odebrane w Anglii z Mexico, bardzo przyjaźnie mówią o nowym Kongressie, który się tam zebrał 1 Stycznia i ma się składać z osób zewszech miar zacnych i dobrzemyślących. Rząd będzie miał w nim skuteczną pomoc w przedsiębraniu środków dobra ogólnego i w opieraniu się knowaniom fakcyj rewolucyjnych.

Gazeta angielska, *Globe*, donosi, podług gazet New-Yorskich, że Prezydent obwieścił urzędowém Poselstwem Kongressowi, iż Papież Pius IX, pragnąc dać dowod swojej wdzięczności za szczególną gorliwość ku jego sprawie, okazaną przez urzędników i duchowieństwo Mexykańskie, wyraził życzenie nadać godność Kardynalską jednemu z Biskupów Mexyku. W tym celu spodziewany jest agent Stolicy Apostolskiej. Będzie to pierwszy przykład Kardynała w Mexykańskiém Duchowieństwie.

BREZYLIJA. Podług wiadomości dochodzących do 20 Stycznia, Brezylija, sprzymierzona z Paraguayem, gotowała się stanowczo wypowiedzieć wojnę Rplitej Buenos-Ayres. Znaczny korpus wojsk Brezylskich zgromadzony był pod San Garrini.

W Chili (po 30 Grudnia) Rząd przedsiębrał środki ku stłumieniu rokoszu, wybuchłego w wielkich wymiarach, pomiędzy ludnością Indyo-patagońską.

Peru było w stanie fermentacyi z powodu wyborów na Prezydenta.

W Boliwii lękano się powstania w massie krajowców-indyan.

NAJPÓŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

PARYŻ, *17 Marca.* Po ochłonieniu z pierwszego wrażenia, gazety zdrowomyślące zgadzają się w zdaniu, że tryumf socyalistów, na ostatnich wyborach, poprowadzi w ostatecznym wypadku do ustalenia większości w Izbie przez wzajemne zbliżenie się jej stronniczych rozgałęzień, a przeto do wzmocnienia Władzy.

— Podług jednej gazety, w pałacu Elysée była mowa o usunieniu się Prezesa Bonaparte, ale myśl ta, po dojrzałej rozwadze, została zaniechana.

— Z pewnością wnoszą, że P. Dupin, przy zbliżającém się odnowieniu Biur Izby Prawodawczej, nie będzie na nowo obrany Prezesem. Przypisują to pokątnej oppozycyi, którą P. Dupin prowadził przeciw Prawa o Oświeceniu Narodowem. Sądzą że Prezesem będzie obrany P. Odilon Barrot.

WŁOCHY. Gazety Włoskie potwierdzają wiadomość, że Anglija zażądała stanowczo od Rządu Toskańskiego wynagrodzenia poddanych angielskich za szkody, poniesione w ostatniém bombardowaniu Liwurnu.

— Senat Sardyński przyjął, 12 Marca, jednomyślnie cyfrę budżetu Domu Królewskiego i oprawy wdowiej dla Królowej, małżonki Króla Karola Alberta.

HISZPANIJA. *Madryt, 14 Marca.* Wszystkie wojska, składające wyprawę włoską, wróciły już do Hiszpanii. Ostatni oddział, a z nim i jenerał Cordova, przybył 5 Marca do Barcelony.

KONSTANTYNOPOL, *24 Lutego.* Przedwczora urodziła się Sułtanowi Jmci córka; nie było z tego powodu ani strzelania z dział, ani illuminacyi, zkąd wnoszą, że zwyczaj ten został zniesiony.

— Odebrano w Smyrnie wiadomość o zgonie Pierwszego Drogmana Poselstwa Cesarsko-Rossyjskiego w Turcyi, xięcia Chandżeri, zaszłym w powrócie jego do Stambułu z podróży do Berlina.

(Wiadomości z Londynu nie przechodzą daty 15 Marca).

(Journ. de S. P. Psz. Półn. R. I.)

Позволяется печатать. 16 Марта 1850 года. *Цензоръ И. Срезневскій.*
W DRUKARNI WOJENNEJ.